

En aktiv Europapolitikk

Taler

Jonas Gahr Støre

Dato

13 november 2006

Sted

Sørmarka

Omstendigheter

Nei til EUs Landsmøte

1 Venner, kjære landsmøtedeltakere,

Aller først: Hjertelig takk for invitasjonen. Det er alltid godt å komme hjem og ut hit til "LO- og AP- skolen" her på Sørmarka, og også ut i marka nå rett før
5 helgen, ja det passer godt. På den annen side er ikke Nei-siden helt "mitt hjem", det er nok ingen hemmelighet det.. Så det er på en måte med et litt "spaltet" eller "splittet" sinn jeg står her nå; jeg er kommet "hjem", men samtidig langt hjemmefra.

10 Jeg ser denne innledningen som en del av den store samtalen om Norge og Europa. Jeg talte til Europabevegelsen i april - og nå her til dere.

Jeg ser også - og det bekymrer meg..at det virkelig er stor bredde på Nei-siden og i organisasjonen, og har fått høre at her er det tilstede medlemmer - fra Sigurd

15 Hobbøl på snart 6 måneder, til Henrik Berg på 80 år!

Og så vil jeg gjerne få gratulere deg, Dag Sejerstad, med 70 år, og med det festskrift med artikler som jeg forstår at Nei til EU og andre samarbeidspartnere har lansert tidligere i dag.

20

"Politikere er utilgivelig naive", sa du, Heming Olaussen, til Nationen her for
noen uker siden (9. september 2006). - Vel, vi får se om jeg kan klare å rette opp
25 noe av dette inntrykket nå i dag..

Jeg setter i alle fall stor pris på denne anledningen til å presentere Regjeringens

europapolitikk - og spesielt Stortingsmelding 23 om gjennomføring av denne
30 politikken - slik dere har bedt meg om å gjøre. - Ja, dere har forøvrig levert et imponerende bidrag i en "motmelding".

For å slå det fast - det selvsagte - men viktige: Nei til EU yter viktige bidrag ved å
sette Europa og EU på dagsorden og holde europadebatten i Norge på et
35 levende, engasjerende og høyt nivå. Dette er demokratiet.

Det så vi igjen på det første møtet i Nasjonalt Europaforum for tre dager siden.
Og Heming er en flittig skribent og tydelig stemme - i form av brev og e-poster
til oss i departementet - og i mediene.

40

Slik skal det være. Nei til EU besitter kunnskap, spisskompetanse og
engasjement, også på lokalt plan - noe som er helt vesentlige faktorer i et
virksomt demokrati: det sivile samfunn.

45 Jeg ønsker at Nasjonalt Europaforum skal bidra til økt åpenhet, dialog og debatt. Det synes jeg vi oppnådde på det første møtet. Og meningen er også å flytte Europaforum litt rundt i landet, og med delvis ulike deltakere fra gang til gang.

50 Europadebatt er forutsetning for en aktiv, offensiv europapolitikk - noe som er et felles løft.

Og her er Europaforum kun ett instrument. Vi må - på vanlig, løpende basis -
utveksle synspunkter, kunnskap og informasjon på ulike arenaer og gjennom
55 ulike kanaler. Jeg støtter Nei til EUs krav om at "EU-saker må ut av skapet og fram i lyset", som dere har sagt det.

Handlingsplanen skal være et levende dokument. - En sjekkliste som sikrer at
ord omsettes til handling, at ord blir virksomme. Handlingsplanen markerer
60 starten på en bedre oppfølging av europasakene.

Jeg har også med stor interesse - ja, jeg er imponert over bidraget - over å ha lest
"Tilleggsmelding EØS pluss/minus". Alle er vi enige om at vi trenger en aktiv
europapolitikk. Vi ønsker å bli bedre på å påvirke beslutninger i EU-systemet
65 som berører vitale norske interesser.

Regjeringen ønsker at Norge skal være en aktiv bidragsyter for å skape et solidarisk og trygt Europa. Europameldingen sier:

70

- At vi vil utnytte felles muligheter.

- At vi vil ta vår del av et europeisk ansvar.

75

- At vi vil markere våre verdier om fellesskap og solidaritet.

- Og at vi ønsker å bidra til å redusere skillelinjene, ved å arbeide for økt økonomisk og sosial utvikling i Europa, særlig der situasjonen er vanskeligst. Samtidig vil vi sikre en bærekraftig utvikling.

80

Dette er Soria Moria - erklæringen i europeisk drakt.

En innskyttelse i den sammenheng: Jeg holdt et foredrag for et par uker siden i Oslo Militære Samfund om Norges forhold til USA, hvor ett av mine
85 hovedpoenger var at uansett hva vi måtte mene om USA og amerikansk utenrikspolitikk - og her er det mange i Norge som er engasjert - så må vi forholde oss til det, og til det at USA alltid vil måtte være en del av løsningen på ethvert større internasjonalt spørsmål. På samme måte med EU: Vi må alle forholde oss til EU, til at EU er der, til EUs størrelse og makt, og til at EU vil
90 måtte være en del av enhver løsning på en global utfordring.

En annen, aktuell innskyttelse: Norge har nå tatt et initiativ til å forby klaseammunisjon. Vi må utnytte våre muligheter, vår posisjon, utenrikspolitisk. Og jamfør prosessen i kampen mot anti-personellminene, som endte i en
95 konvensjon. De frivillige organisasjonene, Norsk Folkehjelp, Røde Kors og andre, spiller her helt sentrale roller. Vi må utnytte vårt forhold til EU, til sentrale europeiske land, i denne prosessen fremover.

Venner,

100

Norges tilknytning til EU ligger fast, og slik er det. Med EØS-avtalen, Schengen-avtalen og gode bilaterale forbindelser har vi mange kontaktflater og krysningsfelt med EU og EUs medlemsland. Vi har et godt utgangspunkt.

105

Utfordringen består i å utnytte mulighetene bedre, mer offensivt. Vi har

identifisert handlingsrommet. Nå skal vi bruke det.

110 For å lykkes må vi være våkne, strategiske og energiske. Tydelige og konstruktive. - Kan kanskje oppleves som "honnørord" - men reelle og viktige nok.

115 Og vi må ikke minst få frem våre posisjoner og synspunkter på et tidlig tidspunkt. Vi må komme tidlig på banen.

Jeg har tro på dette. Vi har ressurser, kompetanse og erfaring som gjør at vi er en relevant partner. Vår aktive profil på den internasjonale arena gjør oss enda mer interessante, gjør oss å regne med. Vi deler verdier, kultur, en grunnfilosofi, med EU og EUs medlemsland. Vi er europeere. Dette skaper også rom for nye
120 initiativ på det utenrikspolitiske området.

La oss forøvrig også huske på at det er egentlig ingen andre land som er i Norges stilling (med et delvis unntak av Sveits) - vi har ingen form for "blåkopi" å følge i vårt forhold til EU. Ingen land har vært i denne posisjonen før, og vi gjør oss
125 hele tiden erfaringer.

Ta ett eksempel på utenrikspolitiske initiativer og samarbeid med EU og EU-land:

130 Jeg nevnte antipersonellminer og klaseammunisjon. Et annet eksempel: Jeg har nylig tatt initiativ til nærmere å utrede forbindelseslinjene mellom helse og utenrikspolitikk.

Da jeg drøftet ideen med min franske kollega - som er lege (og jeg har selv
135 bakgrunn i WHO) - i sommer, sluttet han seg umiddelbart til. Utgangspunktet er at helse har betydning for utenrikspolitikken, konseptuelt og konkret, og at utenrikspolitisk samarbeid kan skape en vesentlig merverdi i vårt arbeid med globale helseutfordringer, som barnedødelighet, smittsomme sykdommer, hiv/aids, fugleinfluenza. Det handler om menneskelig sikkerhet.

140

Men hva har så dette med vår europapolitikk å gjøre?

Jo, initiativet ble tatt sammen med et av de store, tunge EU-landene, og med et globalt tilslag (og samarbeid med land som bl.a. Brasil, Indonesia og Sør-Afrika):

- fordi utfordringene her er globale

150 - fordi det er med på å styrke vår posisjon i Europa

- fordi vi betraktes som en sentral medspiller til EU.

Det er det vi ønsker. På den måten får vi fremmet viktige norske synspunkter.

155 På den måten står vi ikke på sidelinjen. Vi får brukt våre fortrinn.

Når dette er sagt:

Vi får ikke gjennomslag i EU for våre "blå øynes skyld". Jeg har understreket
160 dette før, og jeg ser at dere siterer meg i tilleggsmeldingen. (Men så har jeg da
også brune øyne..).

Vi skal holde fanen høyt når vitale norske interesser berøres. Det gjør vi best når
vi er relevante i sak og kompetente på innhold.

165

Men jeg skal ikke stikke under en stol at vi må jobbe enda mer effektivt,
systematisk og strategisk for å få EUs oppmerksomhet.

For med hele 25 medlemsland har EU blitt mer variert, komplekst og
170 mangfoldig. Dagsorden er stor, geografien er vid. Nye land har brakt inn ulike
historiske erfaringer, tradisjoner og interesser. Oppmerksomheten trekkes
østover. De gamle allianser endres.

Denne trenden vil fortsette. Romania og Bulgaria blir medlemmer om drøyt en
175 måned. Diskusjonen om videre utvidelser går for fullt. (Jeg møtte i dag en
rumensk parlamentarikerdelegasjon, ledet av deres parlamentspresident, på
besøk til Norge).

Det betyr mye også for Norge, både fordi EØS-avtalen løpende vurderes for
180 utvidelse, og fordi EU-utvidelsene endrer det utenrikspolitiske kartet,
tyngdepunktene, dagsorden.

Svært mange av de viktigste utfordringene vi står overfor i dag er nasjonale og

185 internasjonale på samme tid. De kan bare møtes i et fellesskap av nasjoner. I en
verden som er globalisert og føles "mindre" - med høy grad av "samtidighet" -
men ikke alltid "nærhet" av den grunn, ja kanskje heller faktisk en økende
distanse? (jfr karikaturstriden i vinter) - er vi mer avhengig av hverandre. Dette
grenseoverskridende samfunn vokser i omfang. Det åpner for nye muligheter,
190 og stiller oss overfor nye, store og felles utfordringer.

Også Norge må søke å finne vår rolle og plass i denne nye virkeligheten. De nye
utfordringene - energisikkerhet, klima og miljø, migrasjon, organisert
kriminalitet og ikke minst menneskehandel - krysser grenser, krysser hav og
195 luftrom.

Vi klarer ikke å møte dem alene. Noen ganger er den regionale rammen mest
egnet. Noen ganger må vi ha en enda bredere tilnærming. De komplekse
utfordringene krever integrerte løsninger - og et samspill av ulike type
200 virkemidler - på tvers av sektorer - og et godt samspill mellom ulike
styringsnivåer; lokale, nasjonale, europeiske og globale.

Vi ser dette på flere områder. Og for ta ett stort eksempel:

205 Justis- og innenrikssamarbeidet i EU har de siste årene vært gjennom en
betydelig utvikling. Prosessen er et svar på konkrete utfordringer og knyttet til
erkjennelsen av at felles og samordnet innsats er helt nødvendig. Det handler om
å skape trygghet og rettferdighet for Europas innbyggere. Og her har også Norge
en rolle å spille.

210 Vi deltar i tråd med den tilknytningsformen vi har valgt til EU, blant annet
gjennom Schengen-avtalen. Schengen-samarbeidet er saklig avgrenset og
omfatter i all hovedsak samarbeid om forvaltningen av de felles ytre grenser. Vår
deltakelse er med på å finne gode løsninger på felles utfordringer. Hele dette
215 samarbeidet står ikke "stille".

Vi bidrar også til å bekjempe organisert, internasjonal kriminalitet. Dette
samarbeidet må selvsagt skje i tråd med aksepterte standarder for rettssikkerhet
og individuell behandling, også når det gjelder personvern, som er noe også de
220 andre europeiske land er opptatt av.

Vår erfaring med Schengen-samarbeidet er i all hovedsak positiv. Utviklingen på

dette feltet betyr likevel at vi bør styrke vårt arbeid med Schengen-saker.

225

Jeg ønsker mer samordning, åpenhet og dialog om Schengen-saker.

EUs samarbeid på justis- og innenriksområdet omfatter mer enn det som faller inn under Schengen. Vi deltar for eksempel ikke i utviklingen av felles asyl- eller innvandringspolitikk i EU. Vi er heller ikke med i den utenrikspolitiske siden av justis- og innenriksfeltet, som inkluderer partnerskap og samarbeid med tredjeland.

230

Migrasjon - som nevnt, og som var ett hovedtema på Europaforum denne uken - er en naturlig og nødvendig følge av globaliseringen - og et høyaktuelt tema som EU drøfter med sine samarbeidspartnere. Sentralt i EUs tilnærming står erkjennelsen av at migrasjonsstrømmer ikke kan håndteres med kontrolltiltak alene.

235

Like viktig, synes jeg, er tiltak som fokuserer på årsakene til migrasjon, og ikke minst ser sammenhengen mellom migrasjon og utvikling - ja, det er et stort tema. EU og medlemslandene hver for seg er nå involvert i utviklingsprosjekter både i opprinnelsesland og i transitland. - For å stimulere utvikling og økonomisk fremgang i opprinnelseslandene. Det sammenfaller godt med vår egen tilnærming, selv om vi ikke deltar i EUs politikk på dette området.

240

245

Vårt samarbeid med EU på justis- og innenriksområdet er i første rekke praktisk. Det er et samarbeid vi ønsker å videreføre fordi vi mener det er til nytte for norske borgere. Samtidig ønsker vi å bidra til å bygge ned skillelinjene mot naboland utenfor Schengen gjennom å etablere fleksible ordninger for grensekryssende kontakt.

250

Dette er målsetninger vi deler med EUs medlemsland - målsetninger vi må arbeide sammen om for å realisere.

255

Ta et annet, beslektet felt, og et av Regjeringens hovedsatsingsområder - kampen mot menneskehandel.

Menneskehandel er et dypt alvorlig og tragisk tema i vår globaliserte verden. - En verdensomspennende virksomhet drevet frem av profitt i milliardstørrelse. - Ja, dagens slaver finner vi på gater, bordeller, innelåst i leiligheter hvor de holdes

260

i et jerngrep av bakmenn - også i byer i Norge.

265 Menneskehandel er organisert, grensekryssende kriminalitet. Alle land i Europa er berørt, enten som mottaker-, transitt- eller opprinnelsesland. Det sier seg selv at her er riktig og viktig å samarbeide tett med EU. I tråd med meldingen ønsker vi å delta i samarbeidsfora og ekspertgrupper på dette feltet.

270 EU har en handlingsplan og flere bindende direktiver for bekjempelse av menneskehandel. Vi vil se på EUs tiltak i sammenheng med vår egen handlingsplan mot menneskehandel, som Regjeringen lanserer i slutten av måneden, med sikte på en samkjøring. Vi er tjent med utvikling av felles regler og standarder. Soria Moria - erklæringen vektlegger kampen mot
275 menneskehandel, både nasjonalt og internasjonalt. Regjeringen ønsker å styrke politiets innsats, og gjøre det lettere for ofrene å få midlertidig opphold i Norge.

Norge undertegnet i mai 2005 Europarådets konvensjon om tiltak mot
280 menneskehandel. Når den trer i kraft (i 2008), vil vi ha et viktig redskap i kampen mot menneskehandel i Europa.

Operativt samarbeid med EU gjennom deltakelse i Europol og Eurojust er viktig for å komme bakmennene til livs. Schengensamarbeidet har blant annet til
285 hensikt å forhindre at kriminelle nettverk brer seg over landegrensene.

Ta et annet, beslektet eksempel - terror:

Effektivt grensesamarbeid er også essensielt i bekjempelsen av terrorisme. Et tett
290 samarbeid innen justissektoren er en forutsetning for å avverge terrorangrep på europeisk og norsk jord. For vi har blitt rammet - Madrid og London.

De europeiske land har gjennom et tett samarbeid kunnet avverge mer enn 30 planlagte terrorangrep. Og vi - Norge - er godt integrert i dette samarbeidet. Det
295 må vi være, om vi skal kunne gi våre innbyggere sikkerhet, trygghet.

Det er likevel ikke slik at vi skal være ukritiske til stadige nye initiativ for å styrke justissektoren i kampen mot terrorisme. Virkemidlene i bekjempelsen av for eksempel terrorisme skal ikke underminere respekten for menneskerettigheter
300 og rettsstatsprinsipper.

En dimensjon i kampen mot terrorisme er freds- og forsoningsprosesser som inkluderer dialog med grupper som er involvert i væpnede konflikter. Jeg vil
305 videreføre vårt aktive engasjement på dette området. Her har Norge for eksempel nær kontakt med EU og EU-land som Spania og Italia. Når det gjelder vår utenrikspolitikk overfor konfliktene i Midtøsten og Sudan blir Norge lyttet til.

310 *****

Så et helt annet tema - og fellesnevneren er fortsatt sikkerhet, sårbarhet og globale utfordringer - nemlig energisikkerhet.

315 På dette området står Norge i en privilegert - og ansvarsfull - særstilling, og vi får ofte henvendelser, besøk, Norge har her et "kort å spille" (posisjon, erfaringer, kunnskap, kompetanse). Energi, energitilførsel og energisikkerhet står på toppen av den internasjonale agenda. Begrenset kapasitet innen oljesektoren, koplet med kraftig vekst i etterspørsel og politisk usikkerhet i produksjonsland,
320 har bidratt til dette. Atomkraft er igjen et aktuelt tema.

Forsyningssikkerhet drøftes ikke lenger bare i multilaterale energifora - men i NATO, OSSE, i G8. Gasskonflikten mellom Russland og Ukraina tidligere i år satte en "støkk" i EU-land og deres sårbare energitilførsel. Norge er den nest
325 største eksportør av olje og gass til Europa etter Russland.

EU-kommisjonen og medlemslandene har i løpet av det siste året satt i gang viktige prosesser for å samordne deler av sin energipolitikk, for å oppnå bedre energiforsyningssikkerhet, styrke konkurranseevnen og bidra til en bærekraftig
330 utvikling.

Kommisjonens grønnbok om energi ble lagt frem 8. mars i år. Den videre utmeisling av innholdet i EUs energipolitikk vil skje ved utarbeidelsen av en strategisk handlingsplan i 2007, som landene vil ta stilling til under
335 vårtoppmøtet og under tysk formannskap. Fremleggelsen av grønnboken har satt i gang en bred energidebatt i medlemslandene.

I Norge følger både offentlige instanser og nærings- og miljøinteresser utviklingen i EUs energipolitikk, og vi er i tett dialog med EU-land og

Kommisjonen om EUs energistrategi:

For det første, er vi enig i prinsippene som er lagt til grunn i grønnboken, som er et godt utgangspunkt for å løse de energiutfordringer Europa står overfor.

345

For det andre, vil en ny energipolitikk i EU påvirke fremtidige juridiske rammer for samarbeidet i EØS. - Derfor må vi naturligvis følge med her.

350

For det tredje, vil EUs diskusjoner om forsyningssikkerhet og effektiviseringer i energimarkedet i Europa få betydelig påvirkning på handelen med olje og gass. Som viktig energiprodusent og eksportør av olje og gass, er Norge allerede integrert i dette markedet. EU-kommisjonen går også inn for å støtte Norges innsats for en bærekraftig utnyttelse av energiresursene i nord.

355

Med andre ord: Som en av EUs viktigste strategiske energipartnere er utfordringen hvordan vi best kan nyttegjøre oss denne viktige rollen. Norge er allerede ønsket som samtale- og samarbeidspartner i ulike energipolitiske sammenhenger. Norge må vite å utnytte dette - dette "mulighetsvinduet" - til å utvide dialogen til områder - også andre områder - som er viktige for oss, ikke minst miljø og klima. Norsk lovgivning på dette feltet er integrert i EUs.

360

365

For klimaendringene er en av vår tids største miljøutfordringer [- ja, som i Al Gore's nylig lanserte bok "En ubehagelig sannhet"], og vi leser rapporter og meldinger fra Nairobi. De første og største effektene av en global oppvarming vil komme i Arktis. Arktisk Råd - hvor Norge nå har formannskapet, og hvor jeg deltok på et møte i Salekhard i Sibir for et par uker siden - har dokumentert omfattende klimaendringer, og at disse går mye raskere enn vi trodde for få år siden. Og Stern-rapporten gir et skremmende bilde av situasjonen. Økende vannmangel, sult, oversvømmelser og sykdommer vil møte Afrikas kommende generasjoner.

370

375

FNs klimapanel regner at det kan bli om lag 150 millioner klimaflyktninger innen midten av dette århundre. Det er nå en økende erkjennelse av at det haster å løse klimautfordringene også i kretser som tidligere ikke har tatt klimaendringene på alvor.

Valgene i USA signaliserer, tror jeg - håper jeg, amerikanernes ønske om endret kurs - og jeg håper dette kan komme klima- og miljøpolitikken til gode. Globale

380 klimaproblemer kan bare løses gjennom globalt samarbeid. Vi ønsker - vi trenger - USA som en konstruktiv aktør her. Som en del av løsningen.

Jeg opplever EU som en konstruktiv og handlingsorientert aktør her. Fra å være skeptisk til å bruke fleksible virkemidler for å få ned utslippene, leder nå EU an i
385 faktisk gjennomføring av kvotehandelen i tråd med Kyoto-protokollens opplegg. Norge samarbeider godt og nært med EU om klimaspørsmål, og i likhet med EU går vi inn for at klimaendringene må begrenses ved at den globale økningen i temperatur holdes under to grader celsius.

390 Venner,

Dere vil ha merket dere at den globale dimensjonen, og at spørsmålet om hvordan vi kan møte ulike utfordringer med global rekkevidde, er en rød tråd i min innledning. - Kanskje kan det virke overraskende, i et innlegg hvor EU og
395 vårt forhold til Europa er det naturlige fokus. Men det er ikke tilfeldig. Spørsmålet om å ivareta norske interesser må forstås bredt.

Europa er en overordnet, viktig ramme for det vi kan få til overfor presserende globale utfordringer.

400

Europa - og det vil først og fremst si EU-samarbeidet - står på svært mange utenrikspolitiske områder oss nærmest når det gjelder holdninger og målsettinger. Derfor har vi en tett politisk dialog og et aktivt samarbeid med EU på det utenrikspolitiske feltet.

405

Jeg kan ha lyst til å nevne her - og som noen av dere allerede vil være kjent med - så har jeg tatt initiativ til et større utredningsarbeid med fokus på norske interesser i en global verden. "Interesser" må i denne sammenheng forstås bredt - både tradisjonelle nasjonale interesser og bredere interesser knyttet til
410 verdenssamfunnet, de globale utfordringer.

Utgangspunktet er et verdenssamfunn som er gjenstand for dype og hurtige økonomiske, teknologiske, politiske, sosiale og kulturelle endringer. Økende gjensidig avhengighet, økonomisk, ressursmessig, sikkerhetsmessig, med hensyn
415 til helse og på andre områder, er et sentralt trekk ved prosessene som ofte samlet omtales som "globalisering". Som nasjon veves Norge tettere og tettere inn i en global vev.

420 Denne utviklingen stiller økende krav til global styring. Samtidig har statene, det
internasjonale systemets viktigste byggeklosser, begrenset makt. Det
multilaterale systemet sliter i motbakke. Det er politisk krevende å utvikle nye
samarbeidsinstrumenter på mellomstatlig og overstatlig nivå.
Europadimensjonen vil komme inn også i dette utredningsarbeidet, og jeg vil
425 ønske alle innspill velkommen.

Venner,

Jeg har bevisst fokusert på hva Norge og EU, alene, sammen og i fellesskap, gjør
430 for å møte de globale utfordringer under en fellesnevner som kan kalles
"sikkerhet" i ulik betydning; energisikkerhet, sikkerhet i form av beskyttelse av
miljø, klima; og menneskelig sikkerhet - kriminalitet, menneskehandel, kampen
mot terrorisme.

435 Tilbake til velferd og økonomisk trygghet, handel, og om grunnpilaren i vårt
samarbeid med EU - som er EØS-avtalen. I min innledning for
Europabevegelsen 1. april i år, sa jeg - ikke som spøk men på alvor - at EØS-
avtalen gir muligheter, den er innovativ, og den har oppfylt forventningene.
Den har fungert godt. Den har gitt gode resultater.

440 Den hadde som mål å sikre at Norge kunne fortsette på den kursen vi satte
gjennom mye av det tyvende århundre: En tett integrasjon i europeisk handel og
vandel.

445 Det har vi lykket med.

EØS-avtalen har gitt større gevinster enn mange hadde håpet. Den har gitt oss
mindre kostnader enn mange hadde fryktet.

450 Alt dette bygger vi videre på.

Hos Europabevegelsen, etter deres ønske for april-konferansen, og i en kronikk
jeg skrev samtidig, var EØS hovedtema. Her hos dere har jeg valgt å legge vekt på
vårt samarbeid med EU på områder utenfor det indre marked. Og jeg har
455 trukket perspektivet enda noe større - globalt.

460 Vi skal ha en debatt nå etterpå hvor vi kan komme nærmere inn på EØS. Men la meg i alle fall si at EØS ikke bare er "en dans på roser". Og at noen saker er vanskeligere enn andre.

Én sak er Tjenestedirektivet.

465 Enkelte er så skeptiske til tjenestedirektivet basert på Kommisjonens opprinnelige, kontroversielle forslag, at mange mener vi burde nekte å ta det inn i EØS.

470 Gjennom harde forhandlinger i Rådet og Parlamentet har direktivet nå fått en betydelig mer akseptabel form, det har endret seg. Den europeiske fagbevegelsen ETUC, der LO og YS er med fra norsk side, spilte en viktig rolle i disse forhandlingene.

475 Siden tjenestemarkedet i Norge allerede er forholdsvis åpent, vil vi kunne tjene på en tilsvarende markedsåpning i andre land. Men den viktige kampen mot sosial dumping må og kan vi vinne med bedre kontroll i Norge, slik som det er i dag.

480 For å få et best mulig beslutningsgrunnlag, vil vi - når EU har vedtatt det endelige direktivet - sette i gang et grundig arbeid og en ny bred høring for å gjennomgå hvilke konsekvenser tjenestedirektivet i sin endelige form vil kunne få for Norge. Først når denne prosessen er gjennomført vil vi ventelig ta stilling til tjenestedirektivet.

485 Jeg vil avslutte med å vektlegge - ja, gjenta - at vår evne til å påvirke EU i prosesser som berører norske interesser er avhengig av engasjement, kompetanse, erfaring, kontaktflater. Norge er også avhengig av allianser med medlemsland som har tilsvarende interesser.

490 Slike ting må kartlegges tidlig, slik at våre faglig innspill kan gis økt tyngde.

Og da må vi spille på alle gode krefter i det norske samfunn:

495 Næringsliv, fagbevegelse, interesseorganisasjoner, regionale og lokale

myndigheter er blant de mange viktige norske grupperinger som har utviklet stor kompetanse, mye erfaring og en bred kontaktflate inn mot EUs tunge institusjoner og medlemsland.

500

Dette unike kontaktnettet er viktige kilder til informasjon, debatt og påvirkning. Det har Nei til EU vist. Og min "dør" til dere er alltid åpen, for dialog.

505 Norske frivillige organisasjoner, arbeidslivets parter, kommuner og fylkeskommuner; mange deltar også aktivt i europeiske paraplyorganisasjoner. Disse arbeider tett opp mot EUs institusjoner og spiller sentrale roller i utforming og oppfølging av EUs politikk.

510 Jeg opplever at skillet mellom utenriks- og innenrikspolitikk er blitt mindre tydelig. Samarbeidet med berørte aktører om europapolitikk er et godt eksempel på dette. Jeg synes denne utviklingen er positiv - vi blir mer demokratiske og "maktlegitime" når prosessene er åpne. Mange får anledning - og mange bør derfor delta i debattene.

515

Jeg er spesielt opptatt av ungdommens stemme. Her i rommet er det flere engasjerte ungdommer, men slik er det ikke overalt i europapolitiske sammenhenger. Jeg er imponert over engasjementet og kunnskapen her. Ta vare på det. Kompetanse og engasjement er nøkkelen

520

Som jeg sa i Nasjonalt Europaforum ser jeg et behov for å lansere et ungdommens forum. Mange av oss her har drøftet europapolitikk med hverandre i en årrekke. Vi må bedre få med oss de unge. Vi må våge å tenke nytt.

525

Helt til slutt en liten "appell":

"EU-saken" er ikke bare én sak. Den er mange tusen ulike saker som berører alle nordmenn daglig og direkte. Noen ganger positivt, andre ganger negativt.

530

Det er derfor ikke mulig å være enten helt for eller helt mot EU. Sannheten om Norges forhold til EU ligger i handlingsrommet mellom disse synspunktene. Gjennom samtale og dialog har jeg tro på en reflektert debatt om hvor EU står, hvilken vei EU går, og hva dette betyr for Norge.

Jeg ønsker dere alle også et godt landsmøte!

Takk for oppmerksomheten.

540

Kilde

http://www.odin.dep.no/ud/norsk/aktuelt/taler/minister_a/032171-090715/dok-bn.html

Emner

EU, Landsmøtetale, Utenrikspolitikk

545

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/en-aktiv-europapolitikk>

550

555

560

565

570